

AKP'nin sıcak para sörfü ölümcülleşiyor

ABD Merkez Bankası'nın parasal genişlemenin biteceğine ilişkin son açıklaması, AKP'nin sıcak para üzerine kurduğu vurgun ekonomisinin de sonunu getirecek

AYDINLIK / ANKARA

ABD Merkez Bankası (FED) Başkanı Ben Bernanke'nin parasal genişlemeyi keseceklerini belirtmesi ve "parti bitti" açıklaması AKP'nin sıcak para ekonomisinin de sonunu getiriyor. Bernanke'nin likidite vermeyi kesebileceğine dair açıklaması dünya piyasalarında en çok Türkiye'yi etkiledi. Bu durum Başbakan Erdoğan'ın "faiz lobisi" iddialarını da etkisiz hale getirdi.

Bernanke'nin açıklaması sonrasında yaşanan durum, "Sıcak paranın en fazla kazandığı ülke Türkiye" değerlendirmesini de doğruladı.

Tedbir alınmadığı için kırılganlık büyüdü

FED'den yapılan açıklamalar sonrasında oluşan durumu değerlendiren Eski Hazine Müsteşarı ve CHP Genel Başkan Yardımcısı Faik Öztürk, "Başbakanın diktatörleşerek yarattığı siyasi belirsizliğin halkın cebinde çıkardığı yangınlar da, sıcak paracıların en fazla kazandıran ekonomi olmamız da bu kırılganlığın sonucudur" dedi. Bu politikaların sürdürülemez olduğunu uzun zamandır ifade ettiğini belirten Öztürk, tedbir alınmadığı için yılar geçtikçe kırılganlığın büyüdüğünü söyledi.

Secmene santaj yapıldı

AKP'nin iddia ettiği "büyük ekonomik başarısı"nın ardında özellikle 2004'ten sonra dünyada hızla yükselen sıcak para dalgası üzerinde yaptığı ve giderek ölümcülleşen sörf olduğunu ifade eden Öztürk şu görüşleri savundu: "Tabi Başbakan her gün biraz daha borç batağına gömdüğü seçmene 'Ben ikti-

Faik Öztürk

**Bernanke:
Parti bitti**

dardan gidersem istikrar bozulur, sen de borçlarını ödeyemezsin" diye şantaj yapmıştır.

Ancak, istikrar hikayelerinin sıcak para çekilince biteceği bütün senaryoların suya düşeceği, Bernanke'nin, "parti bitti" demesiyle ortaya çıkmıştır.

Borcu değil geliri önceleyen büyüme gerekli

Bu ülkenin rantı değil üretimi, borcu değil geliri önceleyen, sıcak para yerine kendi stratejik üstünlüklerini harekete geçirecek yeni bir büyüme ile üretim stratejisi ve gelir dağılımını düzeltecek yeni bir bölüşüm modeline olan ihtiyacı artık her gün biraz daha iyi anlaşılmaktadır."

10 kurusluk artış 45 milyar lira kur farkı yarattı

450 milyar dolarlık açık pozisyonu nedeniyle, dolar kurunda meydana gelecek her 10 kurusluk artışın ekonomiyi 45 milyar liralık kur farkı maliyeti yüklediğini ifade eden Öztürk şunları söyledi:

"Her an kaçabilecek kısa vadeli yükümlülüklerin dış aleme olan toplam yükümlülüklerin yarısına ulaşması ise dış finansman riski algısını artırarak yatırımcı istahındaki değişimlerin ekonomide yarattığı dalgayı azdırmaktadır. Bu kırılgan yapı son on yılda küresel risk istahının yükselişini fırsat görerek kendini sıcak paraya emanet eden ve siyasi maliyeti olabilecek yapısal reformları yapmaktan kaçan AKP iktidarının eserdir."

Piyasalarda önlem alınmadı

Başbakan Yardımcısı Babacan'ın "piyasalardaki hareketlilik Türkiye'ye has değil. Beklenmedik bir hareket değildi, zamanlaması bilinmiyordu" sözlerini de eleştiren Öztürk, "Babacan tüm gelişmekte olan ülkelerin para birimlerinde düşüşler ve faizlerinde artış olduğunu belirtmiş. Biz 'pozitif ayrışma' bekliyorduk. Ama bizdeki negatif tepki değerlerinden kat be kat fazla oldu neden? Bu gelişme bekleniyorsa neden önlem alınmadı?" diye sordu.

Merkez'den haftanın son müdahalesi

Borsa İstanbul'da dün de düşüş sürdü. Önceki gün yüzde 6.83 gerileyen Borsa 73 binin biraz üzerinde kapandı. Faizler ise son bir yılın en yüksek rakamı olan 8.1'i gördü. Öte yandan T.C. Merkez Bankası'ndan dolara yine müdahale geldi. Önceki gün 6 kez piyasaya döviz satımı gerçekleştirmesine karşın doların 1.93'ün altına düşmesini sağlayamayan Merkez, ilk müdahalesini repo ihalesi açmayarak gerçekleştirdi. Merkez Bankası saat 11'de günün ilk döviz satım ihalesini gerçekleştirerek 50 milyon dolarlık satış yaptı. Güne 1.94'te başlayan dolar müdahale sonrası 1.93-94 bandında seyrretti. Merkez Bankası Başkanı Erdem Başçı da, dün yaptığı yazılı açıklamada, küresel piyasalarda sakinleşmenin gözlemlendiğini belirterek, "Sakin seyrin devamı halinde önümüzdeki Pazartesi günü politika faizinden fonlama yapmaya başlayabiliriz" dedi.

Erdem Başçı

'Yaşananlar son bir iki haftanın olayı değil'

CHP Milletvekili Prof. Dr. Oğuz Oyan da, ekonominin geçen yıldan beri durgunluk içinde olduğunu ifade ederek, "Büyüme geçen yıl yüzde 2'de kaldı. Ekonomide yaşananlar son iki haftanın olayı değil, ekonomi çoktan tokezeledi. Sanayici, tüccar, esnaf, ihracatçı herkes durumun farkında" dedi.

Türk ekonomisinin iyice kırılgan hale geldiğini vurgulayan Oyan, "Ekonomimiz dış kaynağa bağlı, ithalata bağımlı bir ekonomimiz var. Her olumsuz gıdasattan nem kapıyor. Her olay krizi tetikliyor. Şimdi Hükümet kendi yanlış politikalarına, kendi başarısızlığına kılıf bulmaya çalışıyor. İzlenen yanlış politikalar nedeniyle kaçınılmaz olan başarısızlığa günah keşisi arıyor" diye konuştu.

Oğuz Oyan